

Панікар Герман Юрійович
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин і бізнесу
Національного авіаційного університету;*
Гаврилко Олександр Сергійович
*магістр
Національного авіаційного університету*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-291-6-4>

ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ

Венчурне інвестування, виникнення якого як альтернативи фінансування приватного бізнесу, приходиться на кінець 1950-х років у США і пов'язане з історією розвитку таких успішних компаній, як Apple Computers, Intel, Microsoft та ін. Європейські країни усвідомили переваги венчурного інвестування дещо пізніше, але на сьогодні також відрізняються достатньою активністю в цій сфері

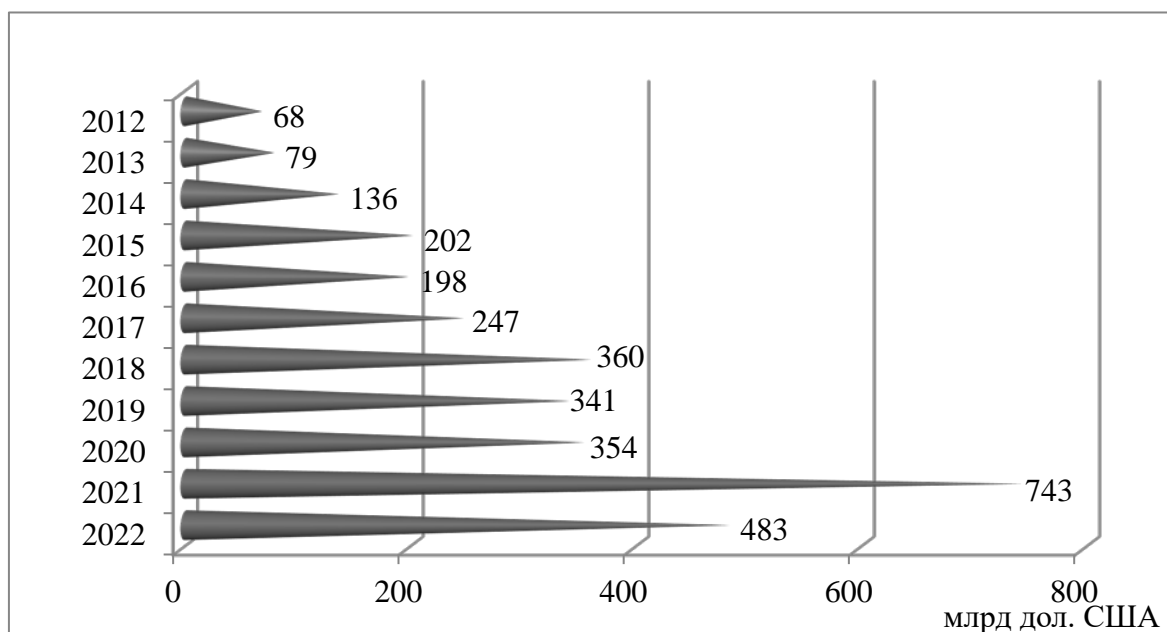
До основних характеристик венчурного капіталу відносять високу ризиковість, тривалість періоду вкладень та терміну окупності, високий рівень вартісного бар'єру для входу, відповідальність венчурних інвесторів на всіх етапах інвестування в розвиток інноваційних підприємств.

Особливостями венчурного інвестування є термін його здійснення (до початку формування статутного капіталу підприємства), одержання інвестором статусу співвласника, відсутність права володіння контрольним пакетом акцій підприємства та гарантій повернення інвестованих коштів.

Венчурне інвестування, якому належить суттєва роль в активізації інноваційних процесів в сучасній світовій економіці, наразі переживає не найкращі часи в своєму розвитку. У 2022 році величина венчурного інвестування у світовому масштабі суттєво зменшилася порівняно з 2021 роком (на 32%) і склала 483 млрд дол. США (2021 рік – 734 млрд дол.). Найменше падіння спостерігалось в регіоні ЕМЕА (Європа, Близький Схід та Африка) – 21%; Азія та Океанія потрапили до регіонів з найбільшим рівнем зниження венчурних інвестицій – на 40%, в чому найбільший вплив здійснив Китай.

Для Північної та Південної Америки також є характерним зниження активності венчурного інвестування за 2022 рік – на 36%, хоча цьому регіону належить першість по внутрішнім венчурним інвестиціям у світовому вимірі. За період 2012–2022 роки пік венчурного інвестування прийшовся на 2021 рік (рис.1).

По величині венчурних інвестицій в 2022 році в першу п'ятірку потрапили наступні країни: США (234,58 млрд дол. США), Китай (48,9 млрд дол. США), Велика Британія (29,9 млрд дол. США), Індія (24 млрд дол. США), Франція (15,1 млрд дол. США). Однак, ці показники суттєво погіршилися у порівнянні з 2021 роком (не ураховуючи Францію): для США венчурні інвестиції в 2021 році склали 360,1 млрд дол. США, Китаю – 82 млрд дол. США, Великої Британії – 41,28 млрд дол. США, Індії – 46,8 млрд дол. США, Франції – 14,1 млрд дол. США [2].

Рис. 1. Венчурні інвестиції за період 2012–2022 рр.

Джерело: побудовано за [2]

Особливостями венчурного інвестування на сьогодні є переважний прояв інтересу до стартапів, які знаходяться на ранніх стадіях розвитку, що пояснюється намаганням інвесторів зменшити кількість ризиків, ураховуючи достатньо нестабільну економічну ситуацію у світі, та можливістю із-за менших чеків здійснювати диверсифікацію своїх портфелів.

Падіння венчурного інвестування за попередній, 2022 рік, спостерігалось насамперед у сфері цифрової охорони здоров'я – величина

венчурних інвестицій зменшилася на 57%, досягнувши позначки 25,9 млрд дол. США, що є нижче рівня 2020 року. Аналогічною був стан рітейл-сфери, в якій венчурне фінансування зменшилось на 52%. Скорочення венчурного інвестування було властивим також сфері ФінТех – на 46% порівняно з 2021 роком.

Подальший розвиток сфери венчурного інвестування буде здійснюватися, виходячи із таких критеріїв, як оптимізація витрат та процесів, оцінка інвестиційної привабливості та відповідності тих, хто потребує інвестицій, запитам сучасного ринку.

Американським венчурним акселератором для майбутніх інвесторів VC Lab 2023 оприлюднені результати досліджень, в яких надано портрет інвесторів нового покоління, які здатні трансформувати традиційну стартап-систему та ринок світового венчурного капіталу; їх основна відмінність – різноманітність інвестиційних підходів, пошук нових, нетрадиційних ринків використання венчурного капіталу [3].

Література:

1. Forbes назвав найкращих венчурних інвесторів Європи. Хто виявився найспритнішим у рік стартап-лихоманки. URL: <https://forbes.ua/ratings/rejting-midas-evropa-10122021-2949> (дата звернення: 04.03.2023).
2. Global Venture Capital in 2022. URL: <https://dealroom.co/guides/global-venture-capital-monitor> (дата звернення: 05.03.2023).
3. Венчурні інвестори майбутнього – хто вони? Дослідження VC Lab 2023. URL: <https://speka.media/vencurni-investori-maibutnyogo-xto-voni-doslidzennya-vc-lab-2023-9qq8y9> (дата звернення: 06.03.2023).